

Secretariaat: Kamerledenlaan 116
8015 CR Zwolle
Telefoon: 038 4652343
Email: gsmook@kpnmail.nl

Zwolle 22 december 2022

Aan
Gemeenteraad van de gemeente Zwolle
Grote Kerkplein 15
8011 PK Zwolle

Onderwerp: Mantelzorg voor en door ouderen

Geachte Gemeenteraad,

De vergrijzing in de samenleving gaat ook niet aan de Zwolse deuren voorbij. Door de krapte op de arbeidsmarkt en de snel stijgende zorgkosten bij met name ouderen, wordt een groter beroep gedaan op mantelzorgers in zijn algemeenheid maar in het bijzonder op oudere mantelzorgers.

De oudere mantelzorger wordt steeds ouder en een mantelzorger van boven de 60 jaar is geen uitzondering meer. Het aantal oudere mantelzorgers zal de komende jaren niet alleen toenemen maar zal ook zwaarder worden belast.

De gemeente Zwolle heeft in 2022 circa 132.000 inwoners waarvan 28,4% 55 jaar en ouder zijn.

In 2035 wordt de Zwolse bevolking geraamd op 143.930 waarvan 31% 55 jaar en ouder is (bron Zwolle in cijfers). De rijksoverheid zet in op preventie, betere samenwerking in de zorg en digitalisering; het beleid is erop gericht om ouderen langer thuis te laten wonen en te helpen om langer zelfredzaam te blijven (zie programma Wonen, Ondersteuning en Zorg voor ouderen/WOZO).

Uit het overzicht van mantelzorg.nl blijkt dat de gemeente Zwolle in 2021 ±37.500 mantelzorgers van 15 jaar en ouder heeft en dit aantal zal, gezien eerdergenoemde toename van de Zwolse bevolking alleen maar toenemen.

Uit een onderzoek uitgevoerd door de Landelijke Raad van Ouderen onder het panel van Mantelzorg.nl, de achterban van NOOM (Netwerk van Organisaties van Oudere Migranten), de achterban van de Raad van Ouderen, focusgroepen en uit gesprekken met onder meer migrantenouderen en ouderen die niet digitaal vaardig zijn en uit de antwoorden op de vragenlijst, blijkt dat 70% van de mantelzorgers in de leeftijdsgroep van 60-80 jaar zit, 9 % zijn ouder dan 80 jaar. 46% hiervan zorgt voor hun partner, 27% voor hun (schoon)ouders. Opvallend is dat 12% van de zorgvragers alleenstaand is.

Secretariaat: Kamerledenlaan 116
8015 CR Zwolle
Telefoon: 038 4652343
Email: gsmook@kpnmail.nl

Onder de respondenten van de Raad van Ouderen leeft grote zorg over de toekomst, onder andere de angst om verlaten en geïsoleerd te worden.

Als oudere mantelzorgers wil je graag de zorg voor hen met andere vrijwilligers delen maar er is schroom om hulp te vragen.

Oudere mantelzorgers lopen het risico om overbelast te worden; zij hebben vaak een klein sociale netwerk. De kans is daarom groot dat ze zelf gezondheidsproblemen krijgen.

Andere mensen hebben het te druk met werk of andere activiteiten; daardoor bestaat schroom om hen om hulp te vragen.

Naar de inschatting van de Seniorenraad Zwolle is het niet anders gesteld in de gemeente Zwolle.

Hoewel het advies van de Raad van Ouderen diverse aanbevelingen geeft, wil de Seniorenraad Zwolle specifiek in gaan op het Zwolse situatie en doet uw college de volgende aanbevelingen:

- Heb aandacht voor de mantelzorgbehoefte van ouderen, die door ouderen wordt geleverd; maar benader het vraagstuk integraal (als uitdaging voor de gehele samenleving), waarbij de zorgbehoefte centraal staat
- Zorg voor beleid voor de oudere mantelzorgers en voor samenwerking tussen betrokken instanties om de zorg te faciliteren
- Geef door een goed aanbod van ondersteuning en door faciliteiten mantelzorgers het gevoel er niet alleen voor te staan
- Organiseer praktische hulp bij klussen, vervoer en onderhoud
- Biedt regelhulp bij (zorg)administratie
- Organiseer voorlichting voor de toekomstige en aankomende oudere mantelzorgers om een goed beeld van mantelzorg te geven en hen te laten zien dat hun inzet leidt tot zingeving
- Organiseer het gesprek voor en met ouderen over wat het betekent als je langer thuis willen blijven wonen en je ziek wordt
- Welke preventiemaatregelen zijn daarvoor mogelijk en hoe kan hulp worden georganiseerd: o.a. hulp in de huishouding, mantelzorg e.d.
- Ontwikkel een adequate visie en operationaliseer deze in praktische oplossingen in samenhang met de WOZO
- Neem zoveel mogelijk administratieve lasten weg en organiseer een goede samenwerking met thuis -en buurtzorg
- Haak ook aan bij Zwolle Gezonde Stad en Positief Gezond IJsselland
- Laat waardering voor oudere mantelzorgers blijken in aandacht, bijeenkomsten, verhalen in bijvoorbeeld de Swollenaar en in attenties/vergoedingen.

Secretariaat: Kamerledenlaan 116
8015 CR Zwolle
Telefoon: 038 4652343
Email: gsmook@kpnmail.nl

Tenslotte,

De Seniorenraad Zwolle vraagt aandacht voor een specifieke groep oudere mantelzorgers: de mantelzorger met migratieachtergrond.

Met het ouder worden neemt de behoefte aan zorg toe; bovendien is het algemeen bekend dat de aansluiting tussen de huidige zorg-welzijnsvoorzieningen en de oudere migranten niet optimaal is.

Dit heeft te maken met onbekendheid maar het kan er ook op wijzen dat het huidige zorgaanbod niet goed aansluit op wensen en behoeften van deze groep oudere migranten.

De zorgvragers uit deze groep willen liever geholpen worden door familieleden dan door beroepskrachten. In hun belevingswereld rust soms een taboe op een psychische of lichamelijke aandoening en heerst nog (steeds) de traditionele opvatting dat de zorg door de kinderen worden gedaan.

Voor deze groep zorgvragers bestaat onder meer behoefte aan informatie over medicijngebruik bij psychische, ouderdomsziekten en palliatieve zorg.

Soms is mondelinge informatie nodig i.v.m. analfabetisme onder ouder migranten.

Dementie;

Volgens de gegevens van "Zorg voor beter" (kennisplein voor ouderenzorg) zorgen in Nederland 320.000 mantelzorgers voor mensen met dementie.

Veel van deze mantelzorgers zijn zwaar belast omdat de zorg voor mensen met dementie zeer intensief is. Als de mantelzorger de ondersteuning niet meer aan kan, is dat een belangrijke reden voor opname in een verpleeg-of verzorgingshuis.

Goede ondersteuning is voor deze groep mantelzorgers heel erg belangrijk.

Mantelzorg voor mensen met dementie is de ondersteuning die partners, kinderen, vrienden aan naaste verlenen.

Het is belangrijk dat zij advies over medische en psychische aspecten van de ziekte krijgen.

De Seniorenraad verzoekt u het voorliggende ook mee te nemen in de beoordeling van de uitwerkingsvoorstellen zoals dat is toegezegd bij de behandeling van de Rekenkamerrapport "Aandacht voor ouderen" dat in het voorjaar van 2023 zal verschijnen.

Hoogachtend,

Seniorenraad Zwolle

Jitro Ubro voorzitter